

hvad jeg tror, vare Præsterne den Gang, og ere det ganske sikkert endnu den Dag i Dag, mere humane og mere tilhøjelige til at se paa de fattiges bedste, end Kommunalbestyrelserne i Realen ere. Hvis den højtærede Minister vil sige, at jeg derved røber stor Mistillid til Kommunalbestyrelserne, vil jeg rent ud sige: Ja, til mange Kommunalbestyrelser har jeg i den Retning en ret indgroet Mistillid, og de Historier, som ikke saa sjælden fremkomme i Bladene om, hvordan den og den fattige og syge er bleven behandlet ved Transporten og den Slags Ting, skulle ikke være skiftede til uden videre at give Folk Tillid til Kommunalbestyrelserne. Jeg er altsaa, som sagt, overbevist om, at Forandringen, som skete ved Kommunalloven af 1867, da man affastede Præsterne som fødte Formænd for Fattigbestyrelserne, var en Foranstaltning, som ganske vist i pekuniær Henseende har sparet Kommunerne en Del, men ikke har været til Gavn for de fattige. Jeg kender haade Præsternes Skrøbeligheder og jeg kender ogsaa deres gode Sider, og til deres gode Sider — det kan jeg nu sige, da jeg ikke selv mere er fungerende Præst — hører dette, at de i Realen ere i Besiddelse af virkelig Humanitet overfor de fattige og virkelig Interesse for, at disse kunne have det nogenlunde godt. Jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede Indenrigsminister, om han ikke til Sjæls Behandling af dette Lovforslag skulde være tilbøjelig til at stille en saadan Endring, hvorefter det for det første paalagdes Kommunalbestyrelsen, at der skulde være et saadant Tilsyn med de fattige, og at der dernæst kom ind i den Endring, at Præsten eller Præsterne, hvis der var flere Præster i en Kommune, skulde være fødte Medlemmer af dette Tilsyn. Grunden til, at jeg ikke paa et saa højt Stadium selv har stillet Endringsforslag i den Retning, er dels den, at jeg ikke vilde tage Brodet ud af Munden paa den højtærede Indenrigsminister, og dels den, at da jeg nu havde været med til at stille dette Forslag, vilde jeg foreløbig blive staaende ved det. Men hvis den højtærede Minister stiller Forslag i den Retning, kan den højtærede Minister — skønt jeg paa ingen Maade vil love at være for, at mange, maatte ikke en eneste af mine Meningsfæller, ville gaa med til et saadant Forslag — være ganske sikker paa, at min Stemme skal haa faa. — Jeg vil dernæst gerne udtale mig lidt om Underendringsforslaget under Nr. 15, hvilket jeg dog kan gøre ret kort, da jeg i alt væsentligt kan tiltræde, hvad der derom blev sagt af det ærede Medlem for Besættelses Amtets 5te Valgtreds (Vertelsen). Efter En-

dringsforslaget under Nr. 14 skal man „i Realen“ ganske vist ikke have Lov til at stille Egtefolk ad, men der kan dog være saadanne Tilfælde, hvor man skal have Lov dertil. Jeg kan aldeles ikke forstaa eller tænke mig, hvad det skulde være for Tilfælde. Thi Sagen er jo nemlig den, at saadan som Endringsforslaget lyder, er det jo ikke alene for en kort Tid, at man vil kunne stille gamle Egtefolk ad, men man vil kunne stille dem ad paa en saadan Maade, at den ene kommer til at bo stadig paa en Afdeling af en Fattiganstalt f. Eks., og den anden paa en anden. Naar de gamle Folk ønske at blive sammen, kan jeg slet ikke tænke mig, at der kan være nogen som helst Grund til at stille dem ad, og jeg vilde gerne have, at den højtærede Ordfører og den højtærede Indenrigsminister skulde nævne saadanne Tilfælde, hvor det var berettiget at stille de gamle Mennesker ad. Jeg kan ikke se andet end, at de gamle, som blive stillet ad paa den Maade, maatte kunne henvende sig til de kirkelige Autoriteter for at faa disses Hjælp for at komme til deres Ret. De gamle fattige, som saaledes blive stillet ad, kunde med god Grund sige til de kirkelige Autoriteter: Kirken har viet os og sagt: Hvad Gud har sammensøjet, skal intet Menneske adskille; skal nu Fattigbestyrelsen have Lov til at adskille os alligevel? Dette er jo, naar Talen er om andre Egtefolk, fuldstændig ulovligt. Der er ingen som helst Autoritet, der kan stille Egtefolk ad, med mindre, de selv vilde, og det er endda forbundet med meget betydelige Vanskeligheder, som alle vide, naar et Par almindelige Egtefolk ville stilles ad. Men her vil man stille Folk ad, uagtet Forudsætningen er den, at de gerne vilde følges ad og gerne blive sammen. Jeg siger, at hvis de gamle Folk vare fornuftige, saa vilde de anlægge Proces mod vedkommende Fattigbestyrelse, og jeg er overbevist om, at Domstolene kunde tvinge denne til at lade dem blive sammen, da der ikke, mig bekendt, er nogen Lovhjemmel for, at nogen har Ret til at stille Egtefolk ad. Jeg har en Gang ved en anden Lejlighed i et af vore Blade tilladt mig at henlede de kirkelige Autoriteters Opmærksomhed paa denne Sag. De kirkelige Autoriteter have imidlertid endnu ikke taget sig af dette Spørgsmaal, men jeg er overbevist om, at naar det kommer frem her fra dette Sted, ville de kirkelige Autoriteter ikke alene faa deres Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal, men de vilde ogsaa have moralsk Forpligtelse til at tage sig af denne Sag, som jeg ikke kan sstønne andet om, end at Adskillelsen i Virkeligheden er en Gaan ikke alene imod de fat-